

Naučni skup

Muzičko nasljeđe Bosne i Hercegovine

u povodu pet godina od osnivanja ICTM Nacionalnog komiteta u Bosni i Hercegovini i 20. godina od osnivanja Muzikološkog društva FBiH

PROGRAMSKA KNJIŽICA

Sarajevo, 3.04.2018.

Organizatori

ICTM Nacionalni komitet u Bosni i Hercegovini
Institut za muzikologiju Muzičke akademije
Univerziteta u Sarajevu
Muzikološko društvo FBiH

Mjesto:

Muzička akademija, Univerzitet u Sarajevu
Josipa Stadlera 1/II, Sarajevo

Programski odbor:

prof. dr. Jasmina Talam
prof. dr. Tamara Karača Beljak
doc. dr. Fatima Hadžić
doc. dr. Lana Paćuka

Organizacioni odbor:

prof. dr. Jasmina Talam
prof. dr. Tamara Karača Beljak
mr. Mirza Kovač
mr. Zorana Guja
mr. Lejla Čaušević

Program

9,30 -10,00

Registracija učesnika

Otvaranje skupa

10,00-10,15

Uvodna obraćanja

Prva sesija

10,15-11,30

Voditelj: Tamara Karača Beljak

Zorana Guja

Romanijski stil guslanja na primjeru guslara Milovana Srdanovića

Mirza Kovač

Digitalizacija zvučnih snimaka: izazovi i perspektive

Lejla Čaušević

Interpretacija sevdalinke vokalnih solistica Radio Sarajeva kao estetski standard

Kristina Čustonjić Džambo

Ljubica Mrkonjić, tkalja tradicije žepačkog kraja

Jure Miloš i Vedran Vidović

Ganga jučer, danas, sutra

11,30-11,45 Kafe pauza

Druga sesija

11,45-13,00

Voditelj: Lana Paćuka

Jasmina Talam

Tragom naučnih zvučnih zapisa: kolekcija "Bosnienfahrt"

Tamara Karača Beljak

Etnomuzikološka ostavština – relikv ili izazov za proučavanje

Kratak osvrt na ostavštinu Miroslave Fulanović Šošić

Dragica Panić

Terenska istraživanja bosanskohercegovčke tradicionalne muzike u posljednjoj deceniji 20.vijek

Nirha Efendić

Narodno biserje sjeverozapadne Bosne s početka 20. stoljeća: rukopisna zbirka Smajla Bradarića

Razim Slanjankić

Saz u Srebreniku 2008-2016. godine: promocija video izdanja i značaj očuvanja materijala kao arhivske građe

13,00-13,15 Kafe pauza

Treća sesija

13,15-14,00

Voditelj: Dragica Panić

Andrea Andrlje

Razvoj kritičke misli o muzici u bosanskohercegovačkoj periodičnoj štampi (1945-1955)

Branka Vidović

Osvrt na izdavačku djelatnost Muzikološkog društva F BiH kroz sadržajnu bibliografiju časopisa Muzika i Zbornika radova "Muzika u društvu" (1997-2017)

Valida Tvrtković-Akšamija

Razvoj muzičke pedagogije na odsjeku za muzičku teoriju i pedagogiju na muzičkoj akademiji u sarajevu (1955-2005)

14,00-14,10 kratka pauza

Četvrta sesija

14,10-14,55

Voditelj: Fatima Hadžić

Lidija Vladić-Mandarić

Amela Plosko

Mostarski glazbenik Muamer Kulukčija: između Mostara, Ljubljane i Sarajeva

Naida Hukić

Harmonija u bosanskohercegovačkim koncertima folklornog usmjerenja

Harun Zulić

Stvaralački opus bosanskohercegovačkih kompozitora u radovima priznanja na Odsjeku za muzičku teoriju i pedagogiju Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu

15,00-15,45 ručak

Promocije izdanja

15,50- 16,20

Godišnja skupština ICTM Nacionalnog komiteta

16,30-17,30

Sažeci

Zorana Guja

Romanijski stil guslanja na primjeru guslara Milovana Srdanovića

Gusle i pjevanje uz gusle su bila česta pojava, kako u prošlosti tako i danas i evidentna je njihova upotreba na raznim skupovima, svetkovinama, guslarskim večerima kao i u kulturno-umjetničkim društvima. Danas se smatraju za jedan od omiljenih i najrasprostranjenijih instrumenata u tradicionalnoj muzici BiH te je, shodno tome, primjetan veliki broj guslara i guslarskih društava. U ovome radu govoriće se o starijem stilu, koji nije često korišten u praksi - romanijski stil, na primjeru jedinog takvog guslara na prostoru sarajevsko-romanijske regije Milovana Srdanovića sa Pala. Akcenat će biti na prikazu specifičnosti upravo romanijskog stila, tehnici sviranja, funkciji i repertoaru pjevanja uz gusle.

Mirza Kovač

Muzička akademija Univerzitet u Sarajevu

Digitalizacija zvučnih snimaka: izazovi i perspektive

Digitalizacija podrazumijeva proces pretvorbe ili konvertovanja pojedinih podataka u medij koji će biti široko dostupan. Riječ je o procesu koji mora da bude jasno definisan i planiran kako bi rezultati digitalizacije bili vidljivi i svrsishodni. Digitalizacijom se omogućava bolji i kvalitetniji pristup pojedinim zbirkama, komunikacija s korisnicima, umanjuje potreba za korišćenjem osjetljivog i često upotrebljavanog izvornog materijala i stvaraju sigurnosne kopije (*back-up copy*) ugroženog materijala, te ponudi mogućnost razvijanja tehničke infrastrukture ustanove i razvijanje zajedničkih resursa kojim bi se uspostavilo partnerstvo sa drugim institucijama u cilju kreiranja virtualnih zbirki i povećanog globalnog pristupa. Na taj način bi se ostvario profit na osnovu ekonomskih prednosti zajedničkog pristupa.

Na Muzičkoj akademiji trenutno se provodi proces interne digitalizacije naučnih zvučnih snimaka i drugog snimljenog material koji se nalazi u Etnomuzikološkom arhivu Instituta za muzikologiju. Digitalizacija ovog materijala se provodi već nekoliko godina. Kao rezultat intenzivnog rada, digitalizirano je više od 250 magnetofonskih traka sa vrijednim snimcima narodne muzičke tradicije Bosne i Hercegovine nastalim u period od 1952-1991. godine. Proces digitalizacije magnetofonskih traka odvija se planski i prema metodologiji koje primjenjuju najznačajniji arhivi od vrste kao što su Berlinski i Bečki fonogram arhivi.

Ovaj rad ima za cilj predstaviti proces digitalizacije na primjeru Etnomuzikološkog arhiva Instituta za muzikologiju, te ukaže na izazove koji se javljaju tokom procesa digitalizacije i mogućnosti koje pruža digitalizirana građa.

Lejla Čaušević

Interpretacija sevdalinke vokalnih solistica Radio Sarajeva kao estetski standard

Pojam iskustvo se može definirati kao praksa, skup znanja, navika i vještina stečenih u životnoj praksi. Upravo značenje ovog pojma određuje predmet ovog istraživanja, što znači da obuhvata praksu, skup znanja, navika i vještina koje su vokalne solistice između 70-ih i 90-ih godina XX stoljeća stekle u Radio Sarajevu.

U periodu nakon II svjetskog rata, pa do danas je najveći uticaj na sevdalinku imala pojava radija i muzičkih produkcija. U Bosni i Hercegovini je najznačajniji medij bio Radio Sarajevo i muzička

produkcija ovog velikog medija. Iskustvo vokalnih interpretatorica između 70-ih i 90-ih godina XX stoljeća je presudno utjecalo na radiofoniju i oblikovanje estetskih općeprihvaćenih standarda.

Problem istraživanja je ujedno i pitanje – "Zašto je interpretacija sevdalinke iz perioda zlatnog doba Radio Sarajeva postavljena kao standard?". Ta generacija vokalnih solistica je utjecala na generalno oblikovanje ukusa same publike. Također, postavlja se pitanje – "Zašto se interpretacija sevdalinke uz orkestar smatra standardom iako nije takva nastala?" Nove generacije pjevača imaju problem, jer ih se neprekidno uspoređuje sa nečim što je jedan radiofonski standard i bez obzira na činjenicu da je interpretacija vokalnih solistica iz zlatnog doba Radio Sarajeva stilizirani, naučeni način pjevanja.

Ovo istraživanje obuhvata jedan veći period, na osnovu kojeg sam došla do zaključaka o promjenama u interpretaciji zatim uticaja produkcije na interpretaciju, te detaljima o iskustvima vokalnih solistica u smislu koncertnih, studijskih i drugih angažmana.

Kristina Čustonjić Džambo

Ljubica Mrkonjić, tkalja tradicije žepačkog kraja

Narodna nošnja na području Žepča i okolice predstavlja više od folklornog kostima – simbol nacionalnog i zavičajnog identiteta, baština naslijeđena od pradjedova koju stanovništvo na području Žepča i okolice želi sačuvati za buduće naraštaje. Zahvaljujući tome, izrada narodnih nošnji opstala je do današnjih dana.

Ručno tkanje je jedan od najstarijih zanata u povijesti čovječanstva. Na taj način čini osnovu kulturnog i etnografskog blaga svakog naroda. Ono nam ne da zaboraviti tko smo, što smo, odakle potječemo, kakav je bio svijet koji nam je prethodio. Vještina tkanja je neraskidivo vezana za svaki narod koji ju smatra nasljeđem svoje kulture i tradicije. Svako vrijeme i podneblje dodaje nešto specifično i jedinstveno, što svaku tkaninu čini posebnom pričom. No, ručno tkanje je s vremenom nestajalo, potiskivano upotrebom suvremenih tkanina i načina izrade. Brojni su razlozi odumiranja tradicijskog ručnog tkanja. No, ipak, zahvaljujući nekolicini zaljubljenika u tradicijsku kulturu, kao što je Ljubica Mrkonjić, probudila se svijest o očuvanju tradicijskih nošnji. Te vrijedne unikatne tkanine dokazuju zanimljivu raznolikost tehnika tkanja i materijala na području Žepča i okolice.

Jedno od najprepoznatljivijih obilježja svakog narodna, pa tako i stanovništva na području Žepča i okolice, svakako su narodne nošnje. Izraz su tradicije, kulture, podneblja i odraz spleta raznih povijesnih utjecaja, pa na taj način govore i o narodu kojem pripadaju. Narodne nošnje na području Žepča i okolice odlikuju se živopisnošću, bogatom izradom i raznolikošću. Razlikuju se od kraja do kraja, prema prigodama, imovinskom statusu, motivima, detaljima, bojama i vezovima, te vrstom materijala.

Ručno tkanje, kao jedan od najstarijih zanata u povijesti čovječanstva, temelj je kulturne baštine svakog naroda. Vrijedne unikatne tkanine Ljubice Mrkonjić otkane na ručnom tkalačkom stanu, dokazuju bogatu i zanimljivu raznolikost tehnika tkanja i izrade na području Žepča i okolice.

Jure Miloš, Vedran Vidović

Udruga hrvatskih amaterskih kulturno umjetničkih društava u Bosni i Hercegovini

Ganga jučer, danas, sutra

Kao što se iz naslova može iščitati, rad će donijeti pregled gange tijekom vremena njezina postojanja; od njezinog postanka preko današnjih dana, te, nadamo se, do budućeg baštinjenja mlađih naraštaja. U radu će se usporediti način izvedbe pojedinih vrsta i napjeva gange nekada i danas, istaknuti razlike između starijih i novijih napjeva, te utvrditi njihovi međuodnosi. Sagledat će se što je prošlost podarila gangi, a što joj donosi današnjica; što joj je suvremenost oduzela i što je čeka u budućnosti.

Bitan će se dio rada odnositi na očuvanje gange i na značenje njezina očuvanja za kulturu, povijest, identitet, samostojnost, samobitnost ili priznanje narodâ koji ju baštine, izvode i žive. Rad se usredotočuje na osnovna znanstvena pitanja „kako” i „zašto” je sačuvati, kojim mjerama, principima,

načelima i metodama, te kako ju dalje razvijati i prenositi, a da se pritom ne izgubi izvornost njezine izvedbe mimo granica njezina tradicionalnoga melodijskoga izričaja.

Bitni su čimbenici njezina izučavanja, baštinenja, očuvanja i što je najvažnije izvođenja ministarstva kulture, instituti, akademije, visoka učilišta, udžbenici i drugi oblici literature, kulturno-umjetnička udruženja, seminari, škole i na kraju sami izvođači. Pri ovome će biti posebno istaknuta uloga i značenje priopćivala u promicanju i očuvanju ove vrste višeglasja.

Mali se broj dosada objavljenih radova o gangi temeljitije bavio ovim gorućim pitanjima njezina očuvanja i opstojnosti u živućem obliku. Je li gangin živući oblik njezin najznačajniji konzervator i arhivar, pitanje je s mnogo pretpostavka, a vjerojatno sa samo jednim odgovorom. Odgovor na ovo i prethodno navedena pitanja autori će pokušati objektivno, argumentirano i s više stajališta iznijeti u svome radu.

Jasmina Talam

Muzička akademija Univerzitet u Sarajevu

Tragom naučnih zvučnih zapisa: kolekcija "Bosnienfahrt"

Jedna od najznačajnijih kolekcija bosanske muzike poznata je pod nazivom "Bosnienfahrt". Riječ je o snimcima koji su nastali tokom naučne ekspedicije posebne komisije South-eastern Committee of the German Academy Munich (Südost-Ausschuss der Deutschen Akademie München) koja je istraživala u Sarajevu i okolini u periodu 18. septembra do 11. oktobra 1937. godine. Voditelj ekspedicije je bio Gerhard Gesemann, a među članovima su bili i muzikolozi Kurt Huber i Walther Wunsch i snimatelj Felix Hoerburger. Istraživanja su obuhvatila različite segmente bosanske muzike – od starijih seoskih polifonih oblika, balada, sevdalinki, duhovnih pjesama do različitih oblika vokalno-instrumentalne i instrumentalne muzike. Važno je pomenuti da su kazivači bili pripadnici različitih društvenih slojeva, kao i etničke, spolne, starosne i obrazovne strukture. Zahvaljujući suradnji s Univerzitetskom bibliotekom u Regensburgu, Institut za muzikologiju Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu posjeduje digitalne kopije ovih vrijednih snimaka i rukopisnog materijala koja sadrži više od 400 dokumenata.

Ovaj rad ima za cilj da ukaže na značaj naučne ekspedicije te rezultate njihovih istraživanja u Bosni i Hercegovini.

Tamara Karača Beljak

Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu

Etnomuzikološka ostavština – relikv ili izazov za proučavanje

Kratak osvrt na ostavštinu Miroslave Fulanović Šošić

Etnomuzikologija kao nauka ima dodira sa mnogim drugim naukama, i to ne samo sa disciplinama koje i same proučavaju kulturne objektivacije nego čak i sa prirodnim disciplinama ili pedagogijom. Ono što određuje etnomuzikološku teritoriju je njena usmjerenost na konkretan život. Ovim se naravno ne zagovara neobjektivno širenje struke, nego se time naznačuje njen osnovni pravac. Odnosno time se etnomuzikolog u svojim nastojanjima približava često citiranom idealu interdisciplinarnosti.

Ovim tekstom propitujemo značaj etnomuzikoloških ostavština, s fokusom na onu Miroslave Fulanović Šošić. Istovremeno tragamo za odgovorom na pitanja da li značaj ovakvih ostavština prepoznajemo kroz zadatak da one kompenziraju "štetu" nastalu modernizacijom narodne muzike, i to tako što brzo i rizično napretku suprotstavljaju vanvremne vrijednosti muzičke kulture?! Pitamo se i ovo: Da li je etnomuzikolog koji proučava folklorističke ostavštine konzervativan ili pak izoštrava, baš zahvaljujući njima, pogled za to kako su se u samoj lokalnoj kulturi razvile tačke otpora grozničavoj modernizaciji? Odgovori možda leže u etnomuzikološkom suočavanju, kroz ostavštine, s inovacijama u muzičkoj kulturi ali s oprezom da je one ne zaslijepe.

Dragica Panić

Akademija umjetnosti, Univerzitet u Banja Luci

Terenska istraživanja bosanskohercegovačke tradicionalne muzike u posljednjoj deceniji 20. vijeka

Od maja 1987. do maja 1990. godine odvijao se intenzivan istraživački rad u oblasti humanističkih nauka pod pokroviteljstvom SIZ-a nauke i Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine. U okviru Projekta DCXIII - 1 (Društveni ciljevi 13-1) odgovorni istraživač na petogodšnjem programu pod nazivom "Narodni muzički instrumenti i instrumentalna svirka u muzičkoj tradiciji Bosne i Hercegovine" bila je mr. Dunja Rihtman Šotrić, a glavni koordinator dr. Đenana Buturović. Ovim radom autor nastoji da informiše o zadacima koje je obuhvatalo istraživanje i predstavi saradnike na projektu i njihove aktivnosti u oblasti sakupljanja i istraživanja organoloških podataka (Fulanović-Šošić, Krajtmajer, Vidović, Crnogorac, Panić); da prikaže areal u kojem su izvršena terenska istraživanja; iznese podatke o građi koja je sakupljena (idionofoni, kordofoni, membranofoni, aerofoni instrumenti) i zadrži se posebno na istraživanjima u Bosanskoj Krajini o kojima nije do sada pisano. Cilj ovog rada je da ukaže na vrijednu građu i neke manje poznate činjenice iz istorije bosanskohercegovačke etnomuzikologije.

Nirha Efendić

Zemaljski muzej BiH

Narodno biserje sjeverozapadne Bosne s početka 20. stoljeća: rukopisna zbirka Smajla Bradarića

Zbirka usmenih lirskih pjesama Samila O. Bradarića, vjeroučitelja iz Derevnite zaprimljena je u Zemaljski muzej polovinom prošlog stoljeća. Inventarisana je koncem 1955, a po svom obimu predstavlja jedan od najdragocjenijih aretefakata iz riznice Folklornog arhiva Zemaljskog muzeja BiH. U pet svezaka Smajl Bradarić donio je oko hiljadu jedinica među kojima su u najvećem broju lirske usmene pjesme, koje su u prvoj polovici 20. st. zabilježene na prostoru sjeverne i sjeverozapadne Bosne. Ovaj rad nastojat će sagledati proces nastanka spomenute zbirke; Potom će pokušati da odgovori na pitanja šta je bila osnovna motivacija sakupljaču u decenijskom poslu prikupljanja pjesama te ko mu je u tom poduhvatu pružao najznačajniju podršku. Rad će također nastojati da predoči najzanimljivije cjeline Bradarićeve zbirke, kao i njezine posebnosti koje opseg prostora sa kojeg je narodno blago prikupljano šire na druge dijelove regije na kojoj su početkom 20. stoljeća živjeli Bošnjaci, uključujući i Novopazarski sandžak. Potom će kroz interpretaciju odabranih pjesama predočiti najupečatljivije dijelove Zbirke te sagledati mjesta u kojima je Bradarić uočio „umjetničku“ intervenciju kazivača, ali i ponuditi uvide u tematiku vezanu za lokalna obilježja određenih pjesama zabilježenih na prostoru sjeverozapadne Bosne. Rad također donosi i rekonstrukciju Bradarićeve životopisa koja je načinjena na osnovu materijala donesenog sa najnovijih terenskih istraživanja autorice ovog teksta. U radu će biti primijenjeni komparativni, analitički i interpretativni metodi zasnovani na in depth intervjuima obavljenim na terenu, kao i na književno-teorijskoj analizi određenih tekstova zatečenih u Bradarićevoj rukopisnoj zbirci.

Razim Slanjankić

Saz u Srebreniku 2008-2016. godine: promocija video izdanja i značaj očuvanja materijala kao arhivske građe

Tema "Saz u Srebreniku 2008-2016.g" obrađuje programe i manifestacije koje su organizovane pod okriljem BZK "Preporod" Srebrenik na promociji i afirmaciji saza kao značajnog dijela kulturnog nasljeđa u BiH. Materijal se obrađuje u formi pisanog teksta i sadrži podatke o učesnicima programa za

svaku pojedinu godinu, nazivima pjesama izvođenih uz saz, kao i karakteristikama interpretacije izvođača uz saz. U programu su učestvovala najpoznatija imena interpretatora sevdalinke uz saz (Hašim Muharemović, Emina Zečaj, Zekija Suman, Rajko Simeunović, Sulejman Šarić, Muhamed Mujkanović i dr.). Pisani tekst prati video materijal za svaki program pojedinačno u formi DVD-a što može poslužiti kao vrijedan arhivski materijal predat na čuvanje institucijama kulture.

Cjelokupna tema se obrađuje u formi multimedijske prezentacije u kojoj se osim prezentovanja istraživačkih podataka u drugom dijelu prezentuje izvođenje saza uživo.

Andrea Andrlje

Muzička akademija Univerzitet u Sarajevu

Razvoj kritičke misli o muzici u bosanskohercegovačkoj periodičnoj štampi (1945-1955)

Period nakon Drugog svjetskog rata (1945–1955) predstavlja jedan od najplodnijih perioda u historiji muzike Bosne i Hercegovine. Bosna i Hercegovina postaje dio Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, čija je vlast provela reforme u svim aspektima života, pa tako i muzičkom. Sa razvojem muzičkog života razvija se i pisana riječ o muzici, koja kao takva pruža i mogućnost temeljitog izučavanja muzičkih prilika Bosne i Hercegovine. Shodno tome, napisi o muzici se mogu podijeliti na najave, vijesti, osvrtne i muzičku kritiku, dok muzički pisci, a potom i muzički kritičari sve češće izvještavaju o djelatnosti domaćih i gostujućih umjetnika, djelatnosti kultruno-umjetničkih, dobrotvornih i muzičkih društava, pozorišta isl. Namjera pomenutih napisa u početku je bila informirati javnost o nekom muzičkom događaju, da bi isti nakon izvjesnog vremena postali svjedočanstvo o razvoju kritičke misli o muzici u razdoblju koje je obilježila postratna društveno-politička i kulturna stvarnost.

Branka Vidović

JU Srednja muzička škola Sarajevo

Osvrt na izdavačku djelatnost Muzikološkog društva F BiH kroz sadržajnu bibliografiju časopisa Muzika i Zbornika radova "Muzika u društvu" (1997-2017)

Izdavačku djelatnost Muzikološkog društva FBiH možemo posmatrati u dva paralelna toka - kroz štampana i audio izdanja. Od osnivanja Muzikološkog društva FBiH izlazi časopis za muzičku kulturu Muzika. Programska koncepcija Muzike prvenstveno je usmjerena na prezentiranje radova koji će, s jedne strane predstavljati naučne i stručne radove autora vezana za muzikološka, etnomuzikološka i teoretsko pedagoška istraživanja, a s druge obuhvatiti značajne događaje i predstaviti važne ličnosti iz života Bosne i Hercegovine. Drugo značajno štampano dvojezično izdanje (BHS i engleska varijanta) iza kojeg stoji Muzikološko društvo FBiH je Zbornik radova "Muzika u društvu" koji bienalno prati Simpozij istoga naziva.

Ovaj tekst usmjeren je na prepoznavanje važnosti pisanja sadržajnih bibliografija napisa objavljenih u časopisu Muzika i Zborniku radova Simpozija s ciljem da svim autorima i korisnicima omogući lakši prohod kroz navedena izdanja.

Valida Tvrtković-Akšamija

Muzička akademija Univerzitet u Sarajevu

Razvoj muzičke pedagogije na odsjeku za muzičku teoriju i pedagogiju na muzičkoj akademiji u sarajevu (1955-2005)

Kontinuiran i intenzivan razvoj muzičke pedagogije na Odsjeku za muzičku teoriju i pedagogiju stvorio je uslove da se može govoriti o razvoju muzičke pedagogije na Muzičkoj akademiji u Sarajevu. U radu će biti predstavljen intenzivan razvoj muzičke pedagogije na Odsjeku za muzičku teoriju i pedagogiju koji započinje od osnivanja Muzičke akademije 1955 do 2005. godine..

Cilj ovog rada je na temelju arhivskih istraživanja govoriti o razvoju i ukazati na značaj i ulogu muzičke pedagogije na Odsjeku za muzičku teoriju i pedagogiju naročito za studente koji nakon završetka studija sa stečenim znanjem imaju značajnu ulogu u razvoju muzičkog odgoja u predškolskim ustanovama, muzičkog odgoja i obrazovanja u osnovnim općeobrazovnim školama, gimnazijama i specijalnim školama te osnovnim i srednjim muzičkim/glazbenim školama u Bosni i Hercegovini.

Intezivan razvoj muzičke pedagogije u Bosni i Hercegovini započinje mnogo ranije ali njen značajniji institucionalni razvoj započinje od osnivanja Muzičke akademije u Sarajevu 1955. godine. Ovaj rad će nastojati ukazati na značaj pedagoškog rada, te dati kratak pregled rezultata ove djelatnosti kroz niz muzičkih pedagoga muzičke akademije čiji je rad bio djelimično ili u cjelosti baziran na razvoj muzičke pedagogije na Muzičkoj akademiji u Sarajevu.

Lidija Vladić-Mandarić

Amela Plosko

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru

Mostarski glazbenik Muamer Kulukčija: između Mostara, Ljubljane i Sarajeva

Rad osvjedoduje glazbenu aktivnost mostarskoga flautiste Muamera Kulukčije, umjetnika i pedagoga koji je djelovao u drugoj polovini XX. stoljeća. Njegova radna biografija, u kojoj su upisani brojni nastupi na renomiranim glazbenim pozornicama, gotovo je nepoznata javnosti. Na temelju novinske i arhivske građe, te intervjuva koji je određen kao primarno korištena istraživačka metoda, rad je sveobuhvatno doprinio posebnim ciljevima u kojima se istraživala Kulukčijina značajna uloga u razvoju bosanskohercegovačke glazbene kulture i školstva, gdje je paralelno njegovo djelovanje kao pedagoga u osnovnoj, srednjoj te visokoškolskoj glazbenoj ustanovi doprinijelo promociji glazbene misli između Mostara, Ljubljane i Sarajeva. Njegova glazbena zauzetost upotpunila je pozitivan dojam o vrijednim, ozbiljnim i stručnim osobama koje su kroz XX. stoljeće u urbanim sredinama Bosne i Hercegovine te šire bili personifikacija sveobuhvatnoga glazbenoga života s čijom se kvalitetom možemo, gledano u cjelini, dičiti.

Naida Hukić

Muzička akademija Univerzitet u Sarajevu

Harmonija u bosanskohercegovačkim koncertima folklornog usmjerenja

Stvaralaštvo bosanskohercegovačkih kompozitora u velikoj mjeri se naslanja na istočnoevropske nacionalne škole i posebno je vezano za prostor bivše Jugoslavije. Folklorni materijal zastupljen je u koncertima onih kompozitora čiji opusi su njime u manjoj ili većoj mjeri označeni. Stoga ga pronalazimo u koncertima Vlade Miloševića, Dragoja Đenadera, Avde Smailovića, Asima Horozića, djelimično i Vojina Komadine. U njima muzički folklor se struktuiru u melodiji, vertikalno u akordima, tembralno i ritmički, što je savremeniji pristup koji ulazi dublje u sam duh folklornog muzičkog izraza. Stoga su: originalne melodije najčešće zasnovane na ljestvicama folklornog porijekla (ljestvice orijentalnog prizvuka ili uskog ambitusa, modusi, sintetske ljestvice i slično); akordi su najčešće netercne građe (akordi različite intervalske građe, kvintni akordi i slično); citati u duhu folkloru vrlo često su doneseni u imitaciji ljudskog glasa; horizontalna polimetrija je uobičajena pojava. S obzirom na to da se kompoziciona tehnika ne nalazi u folkloru, ali može iz njega da proizlazi, folklorni materijal u koncertima bosanskohercegovačkih kompozitora vezan je za kompozicionu tehniku različitih stilova. Ovaj rad se bavi folklorno inspirisanim harmonijskim aspektima (akordika, ljestvični nizovi, nove tehnike komponovanja) koncerata bosanskohercegovačkih kompozitora, naročito detektovanjem folklornih elemenata vezanih za impresionističku, neoklasicističku i ekspresionističku harmoniju. Da bi se isti utvrdili, harmonija će se promatrati u

sadejstvu sa ostalim, prethodno navedenim elementima muzičkog izraza, kojima se još pridružuju koncertantnost i orkestracija.

Harun Zulić

Stvaralački opus bosanskohercegovačkih kompozitora u radovima priznanja na Odsjeku za muzičku teoriju i pedagogiju Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu

Nacionalna muzička historija u Bosni i Hercegovini dosta je mlada u odnosu na evropsku, pa i na zemlje okruženja (Srbija, Hrvatska, Slovenija itd.). S obzirom na njeno usporeno razvijanje, ali i na sva društveno-politička dešavanja koja su se odigrala tokom prošlog i početkom 21. stoljeća, čini se da je do sada samo njen mali dio istražen. Tema ovog istraživanja jeste zastupljenost bosanskohercegovačke nacionalne historije u radovima priznanja mladih teoretičara školovanih na Muzičkoj akademiji Univerziteta u Sarajevu od njenog osnivanja do danas. Kroz ovaj rad predstaviti će se rezultati arhivskog rada i popisa diplomskih, master i doktorskih radova rađenih na teoretskim predmetima (Muzički oblici i stilovi, Analiza muzičkog djela, Harmonija, Aspekti muzike 20. stoljeća i Kontrapunkt) odbranjenim od 1955. do 2017. godine.

Cilj rada je uočavanje zastupljenosti nacionalne historije u radovima priznanja pisanim na Muzičkoj akademiji Univerziteta u Sarajevu, pitanjima odabira teme, te učestalosti obrade nacionalne bosanskohercegovačke historije kroz samu nastavu. Također, nastojat će se sagledati nivo ne/istraženosti nekih bosanskohercegovačkih kompozitora, odnosno njihovog stvaralačkog opusa.